

MUDANYA BELEDİYESİ

KENT EKOSİSTEMİ VE SOKAK HAYVANLARI

Mudanya Belediyesi
Veteriner hekimi
Şükriye ÇELİKKOLLU

Köpek Populasyonları, Kısırlaştırma, Karar Dinamikleri

- ▶ ABD her yıl 30 milyona yakın kedi ve köpek doğumu gerçekleşmektedir, bu sayı her bir insan doğumu için 7 hayvan doğumu gerçekleştiğini göstermektedir. Artışın bu şekilde devam edeceğini düşünüldüğünde, tüm evcil hayvanlar için yeterli sayıda ev bulunması mümkün olmayacaktır. Yapılan tahminler, doğan her 10 hayvandan yalnızca birinin kalıcı yuva bulabileceği yönündedir. Sahipli hayvanların %83'nün kısırlaştırıldığı ABD'de 2006 yılında tahmini yıllık kedi ve köpek cerrahi operasyon sayısı 12.5 milyon olarak belirlenmiştir. Bu operasyonların yaklaşık 11 milyonunun özel Veteriner Hekimler tarafından, 1.5 milyonunun ise barınaklar tarafından yapıldığı görülmüştür. (Briggs, 2006)

Köpek Populasyonları, Kısırlaştırma, Karar Dinamikleri

- ▶ Avrupa ülkelerinde ise kısırlaştırmaya bakış açıları değişiklik göstermektedir.İsveç'te köpek sahipleri yasalara uyma konusunda isteklidirler.Köpeklere yapılan yüksek yatırım ve köpeklerin ev içindeki durumları terk edilmek istenmedikleri anlamına gelir.Her iki cinsiyet içinde kısırlaştırma pek yaygın değildir.Kısırlaştırılan dişi köpek oranı %7 den az iken kastra edilen erkek köpeklerin oranı %4 tür.Sonuç olarak İsveç'te sahiplendirme sorumlulugunun üst düzeyde olması ve zorunlu tasma yasasını etkisinden dolayı hayvanların kontrolsüz üremeleri önlenmiş olup kısırlaştırmaya gerek olmadığı belirtilmektedir.(Tasker 2008)

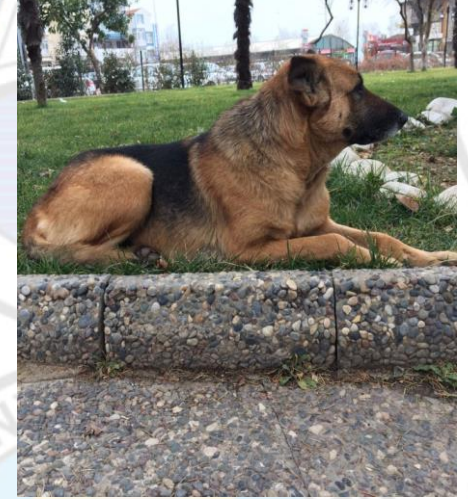
Köpek Populasyonları, Kısırlaştırma, Karar Dinamikleri

- İsviçre’de erkek köpeklerin %33 ü kastre edilmiş ve dişilerin %50 si kısırlaştırılmıştır. Kısıtlı köpek sahipliği ve zorunlu tasma yasaları köpeklerde istenmeyen çiftleşmeleri kontrol altına almaktadır. Ayrıca köpek sahipleri yasalar tarafından köpeklerinin kontrolsüz üremelerinin önlemek zorunda bırakılmışlardır. Kısırlaştırma programlarının teşviki İsviçre’deki sosyal yardımlaşma kapsamında olan köpek sahipleri için hayvan koruma dernekleri tarafından yönetilmektedir. İsviçre’deki cerrahi kısırlaştırmaya yönelik tek bir oran yoktur. Sahiplendirme yapmadan önce kısırlaştırma zorunludur. Yavru hayvanlar ise sahiplendirilirken daha sonra kullanılmak üzere “düşük ücretli kısırlaştırma kuponu” ile sahiplendirilmektedir. Ülkedeki düşük gelirli ve devlet yardımı kapsamındaki kişilerin köpeklerinin kısırlaştırılmasını hayvan koruma kuruluşları organize etmektedir.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu

Tanımlar

- Evcil Hayvan
- Sahipsiz Hayvan
- Güçten Düşmüş Hayvan
- Ev ve Süs Hayvanı
- Kontrollü Hayvan
- Yabani hayvan
- Deney hayvanı
- Kesim hayvanı

- ▶ **Evcil hayvan:** İnsan tarafından kültüre alınmış ve eğitilmiş hayvanları kapsar.
- ▶ **Sahipsiz hayvan:** Barınacak yeri olmayan veya sahibinin ya da koruyucunun ev ve arazisinin sınırları dışında bulunan ve herhangi bir sahip veya koruyucunun kontrolü ya da doğrudan denetimi altında bulunmayan evcil hayvanları kapsar.

- **Güçten düşmüş hayvan:** Bulaşıcı ve salgın hayvan hastalıkları haricinde yaşlanma, sakatlanma, yaralanma ve hastalanma gibi çeşitli nedenlerle fiziki olarak iş yapabilme yeteneğini kaybetmiş binek ve yük hayvanlarını kapsar.
- **Yabani hayvan:** Doğada serbest yaşayan evcilleştirilmemiş ve kültüre alınmamış omurgalı ve omurgasız hayvanları kapsar.

- ▶ **Ev ve süs hayvanı:** İnsan tarafından özellikle evde, iş yerlerinde ya da arazisinde özel zevk ve refakat amacıyla muhafaza edilen veya edilmesi tasarlanan bakımı ve sorumluluğu sahiplerince üstlenilen her türlü hayvanı kapsar.
- ▶ **Kontrollü hayvan:** Bir kişi, kuruluş, kurum ya da tüzel kişilik tarafından sahiplenilen bakımı, aşıları, periyodik sağlık kontrolleri yapılan, işaretlenmiş kayıt altındaki ev ve süs hayvanlarını kapsar.

- ▶ **Deney hayvanı:** Deneyde kullanılan ya da kullanılacak olan hayvanı kapsar.
- ▶ **Kesim hayvanı:** Gıda amaçlı kesimi yapılan hayvanları kapsar.

5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu

- Türkiye’de sokak hayvanları ile ilgili ilk yasal düzenleme 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu olup 26.04.2004 tarihinde kabul edilmiş,01.07.2004 tarihinde 25 509 sayılı resmi gazetede yayımlanmıştır.

- **Amaç:** Hayvanların rahat yaşamaları ve hayvanlara iyi ve uygun muamele edilmesini temin etmek, hayvanların acı, ıstırap ve eziyet çekmelerine karşı en iyi şekilde korunmalarını, her türlü mağduriyetlerinin önlenmesini sağlamaktır.

Hayvanların Korunmasına Dair Uygulama Yönetmeliği (12.05.2006)

- ▶ 12.05.2006 tarih ve 26166 sayılı Resmi gazetede Hayvanların Korumasına dair uygulama yönetmeliği yayımlanmıştır.
- ▶ Bu yönetmeliğin **amacı**;
- ▶ a) Ev ve süs hayvanı ile kontrollü hayvanları bulundurma ve sahiplenme şartlarına uygun olarak hayvan bakımı konularında; yerel hayvan koruma görevlileri ile ev ve süs hayvanı satan kişilere verilecek eğitime, sahiplenilerek bakılan hayvanların çevreye verecekleri zarar ve rahatsızlıkları önleyici tedbirlere ilişkin esasları,

- ▶ b) Sahipsiz hayvanların toplanması, toplatılması, sağlık bakımlarının yapılması, kısırlaştırılması, aşılanması ve alındıkları ortama geri bırakılmasına karar verilenlerin kimliklendirilerek bırakılması, geçici hayvan bakımevlerinin çalışma usul ve esasları ile yerel yönetimlerin ve yerel hayvan koruma görevlilerinin görev ve sorumluluklarına ilişkin düzenlemeleri yapmaya ve sahipsiz hayvanların çevreye verebilecek olumsuz etkileri gidermeye yönelik alınacak tedbirleri,
- ▶ c) Hayvanların konu ve oyuncu edildiği her türlü ticari amaçlı gösteri, reklam ve benzeri film ve fotoğraf çekimlerinde hayvanların kullanılmasına ilişkin usul ve esasları,
- ▶ ç) Kanuni istisnalar ile tıbbi ve bilimsel gerekçeler ve gıda amaçlı olmayan, insan ve çevre sağlığına yönelen önlenemez tehditler bulunan acil durumlar dışında, hayvanların öldürülmesi ile ilgili usul ve esasları,

- ▶ d) İl hayvan koruma kurullarının çalışma usul ve esasları,
- ▶ e) 5199 sayılı Kanun hükümlerine uyulup uyulmadığının denetlenmesine ve denetim elemanlarının niteliklerine ilişkin usul ve esasları,
- ▶ f) Hayvanların korunması amacıyla geçici bakımevleri ve hastanelerin kurulması, bu yerlerde bakım, rehabilitasyon, aşılama ve kısırlaştırma gibi faaliyetlerin desteklenmesi için diğer ilgili kurum ve kuruluşlara mali destek sağlamak üzere Bakanlık bütçesine konulan ödeneğin kullanımına ilişkin usul ve esasları,
- ▶ g) 5199 sayılı Kanunda belirtilen, idari para cezalarına dair düzenlenecek makbuzların şekli, dağıtımı ve kontrolü ile ilgili usul ve esasları

belirlemektir.

Belediyelerin Alacağı Tedbirler

- ▶ a) Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların toplatılması, kısırlaştırılması, aşılanması, gerekli tıbbi bakımlarının yapılması ve işaretlenmesi, alındığı ortama geri bırakılması, sahiplendirilenlerin kayıt altına alınması.
- ▶ b) Geçici bakım evine gelen hayvanları öncelikle Ek-2'deki Sahipsiz Hayvan Kayıt Defterine kaydederek müşahade altına almakla, gerekli tedavilerinin yapılmasını, kısırlaştırılıp aşılanmasını ve işaretlenmesini müteakip alındığı ortama bırakmakla geçici bakımevlerine gelen hayvanların sahiplenilmesi için yerel hayvan görevlileri ve gönüllü kuruluşlar ile işbirliği yapmakla,
- ▶ c) Geçici bakımevinde bulunan tüm hayvanların sahiplendirilmesi için belediye ilan panoları ile belediyenin internet ortamı ve diğer tüm yayın organlarında duyuru yapılmasıyla,

- ▶ c) Bölge ve mahallelerdeki özellikle köpekler ve kediler olmak üzere sahipsiz hayvanların bakımları, aşılarının yapılması, işaretlenmesi ve kayıtlarının tutulmasının sağlanması, kısırlaştırılması, alındığı ortama geri bırakılması ve sahiplendirilmelerinin yapılması için hayvan geçici bakımevlerine gönderilmesi gibi yapılan tüm faaliyetlerde yerel hayvan koruma görevlileri ve gönüllü kuruluşlar ile belediye veteriner hekimlerinin koordinasyonunun sağlanmasıyla,
- ▶ d) Sahipsiz hayvanların beslenmesi amacıyla, bölgesinde bulunan lokanta, işyeri ve fabrikaların sahiplerinin uygun görmesi halinde işletmelerinde ve mutfaklarında oluşan hayvan beslemeye elverişli besin maddelerinin toplanması,
- ▶ e) Geçici bakımevlerinde kaldıkları süre içerisinde; kanuni istisnalar ile bulaşıcı, tedavi edilemez veya tedavi sonrası iyileşme ihtimali olmayan bir hastalığa sahip olduğuna, alındığı ortama bırakıldığında insan ve çevre sağlığını önlemez derecede tehdit edeceğine geçici bakımevi veteriner hekimince karar verilerek rapor tutulan hayvanların en az acı veren ve en hızlı şekilde ölümünü sağlayan yöntemlerle öldürülmesiyle,

- ▶ f) Geçici bakımevlerinden kedi ve köpek almak isteyen kişi, kurum ve kuruluşlar için EK-4'deki Sahipsiz Hayvan Edinme Formunu doldurmak ,geçici bakımevi sorumlusu yada sorumlu veteriner hekimin de onayı ile sorumlu veteriner hekimce düzenlenen sağlık karnesi vererek sahiplendirme yapılmasıyla,
- ▶ g) Geçici bakımevlerinde oluşan atık ve artıkların çevre ve toplum sağlığına zarar vermesinin önlenmesiyle,
- ▶ ğ) Geçici bakımevlerinde ticari amaçla hayvan üretiminin engellenmesiyle,
- ▶ h) Ev ve süs hayvanı ile kontrollü hayvan ve geçici bakımevlerinde ölen hayvanların, belirlenecek yerlerdeki derin çukurlara gömülerek üzeri sıkıştırılmış toprak ile kapatılması veya yakma ünitesinde yakılmasıyla ve 16/05/1986 tarihli ve 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununa göre enfeksiyon geçirmiş ve zoonoz hastalıktan ölen hayvanların ise bünyesinde bulunan yakma fırınında yakılması veya usulüne uygun kireç ile gömülmesiyle,

- ▶ k) Ev ve süs hayvanı satan iřletme sahiplerine verilecek eēitimi organize etmekle,
- ▶ l) Yerel hayvan koruma görevlilerine verilecek eēitimi organize etmekle,
- ▶ m) Bu Ynetmeliēin 50. maddesi gereēince el konulan hayvanların sahiplendirilmesini ya da kontrol altına alınmasını saēlamakla

ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alır.

Mudanya Belediyesi Veterinerlik Hizmetleri

- ▶ **Misyonumuz :** Hayvan sağlığını iyileştirmek, hayvan refahını bir üst seviyeye yükseltmek.
- ▶ **Vizyonumuz :** Hayvan sağlığı ve refahı konusunda yenilikçi, öncü lider olmak.
- ▶ **Sloganımız :** Hayat paylaşınca güzel.
- ▶ **Amacımız :** Hayvan sağlığı ve refahının sürdürülebilir biçimde gelişmesine katkı sağlamak.
- ▶ **Hedefimiz :**
 - * Toplumda hayvan sevgisini geliřtirmek.
 - * Çevremizdeki yaşayan tüm canlılara duyarlılığı geliştirmek.
 - * Sokak hayvanlarının barınaklar dışında da yaşadıkları ortamda refahını arttırmak.

Veterinerlik Hizmetleri

- ▶ Rehabilitasyon Hizmetleri
- ▶ Hayvan Kayıt Sistemi
- ▶ Sahipsiz Hayvan Besleme Hizmetleri
- ▶ Eğitim Hizmetleri
- ▶ Sterilizasyon–Kontrasepsiyon(Kısırlaştırma)
- ▶ Sahiplendirme ve Barındırma
- ▶ Aşılama Ve Parazit Kontrolü
- ▶ Acil Kurtarma Hizmetleri

1. Rehabilitasyon Hizmetleri

2. Hayvan Kayıt Sistemi

► HAYBİS

3. Sahipsiz Hayvan Besleme Hizmetleri

► 1) Otomatik Besleme Odakları

Sahipsiz Hayvan Besleme Hizmetleri

► 2) Manuel Besleme Odakları

4. Eğitim Hizmetleri

KISIRLAŞTIRILMAYAN 1 DIŞI VE 1 ERKEK KÖPEK 6 YILDA 67.000 KÖPEĞİN DOĞUMUNA SEBEP OLUR.

İZİN VERİN EVİMİ, YANİ SOKAĞINIZI KORUYAYIM.

Bir semtin sokak hayvanları sizden kaçmıyorsa orada yaşıyor.
Çünkü komşularınız güzel insanlardır.

SOKAK HAYVANLARI KONTROLÜMÜZ ALTINDA ONLARA YAŞAMA HAKKI VERİRKEN HALKIMIZIN SAĞLIĞINIDA KORUYORUZ.

KISIRLAŞTIRIYORUZ - AŞILIYORUZ - KAYIT ALTINA ALIYORUZ.

Sokakta atan kalplere kulak verelim

Duyarlı olalım sokağımızdaki aç ve susuz kalan hayvanlara sahip çıkalım.

Toplanan tüm hayvanlara iç ve dış parazit için ilaç uygulanır. Toplanan hasta hayvanlar tedavileri bittikten sonra kısırlaştırılarak alındıkları ortama bırakılırlar. Toplanan sağlıklı hayvanlara kısırlaştırma operasyonu uygulanır. Operasyon sonrası müşahade süresi dolduktan sonra alındıkları ortama bırakılırlar.

Kısırlaştırılan hayvanlara kuduz aşısı yapılır, Mikroçip ve kulak küpesi takılarak kayıt altına alınır.

Kulağında küpe bulunan sokak köpeği halk sağlığı açısından, güvenli üremesi kontrol altına alınmış sağlıklı anlamı taşımaktadır.

"Hayat Paylaşınca Güzel"

"Hayat Paylaşınca Güzel"

Ömerbey Mah. Orta İstasyon Cad. Kapalı Pazar Yanı No: 17
0 224 544 00 52 - Mudanya / BURSA

T.C
MUDANYA BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VETERİNERLİK ŞUBESİ

"Hayat Paylaşınca Güzel"

SOKAK HAYVANLARI 5199 SAYILI HAYVANLARI KORUMA KANUNU'NUN 4.MADDESİ GEREĞİ YAŞAMA HAKKINA SAHİPTİR.

Sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanlar belediyemizce oluşturulmuş veterinerlik birimi tarafından toplanarak müşahade altına alınırlar. Burada amaç hasta olanların tedavisinin yapılması ve sağlıklı olanların kısırlaştırılmasıdır.

Toplama ekibinin rutin turları esnasında görerek aldıkları köpekler, vatandaşların belediyelere telefon açarak yapmış oldukları ihbarlarla alınan köpekler hayvan refahına uygun ekipmanlar kullanılarak toplanır.

Çalışmalarımız Veteriner Hekimi tarafından yönetilmekte ve yönlendirilmektedir.

KULAĞINDA KÜPE BULUNAN SOKAK HAYVANLARININ VE TAŞMALI SAHİPLİ HAYVANLARIN BULUNDUKLARI YERDEN ALINMASI 5199 SAYILI HKK'NA GÖRE YASAKTIR.

Hasta, yaralı, trafik kazalı, bakıma muhtaç olan sokak hayvanlarının gerekli tedavileri yapılır. Ergin döneme gelmiş sağlıklı sokak hayvanları kısırlaştırılır.

"Hayat Paylaşınca Güzel"

5. Kısırlaştırma Hizmetleri

6. Sahiplendirme – Barındırma Hizmetleri

MUDANYA BELEDİYESİ

HAYAT PAYLAŞINCA
GÜZEL

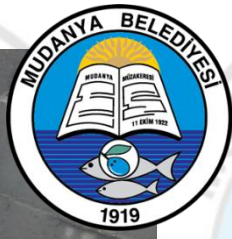
7. Aşılama-Parazit Kontrolü

8. Acil Kurtarma Hizmetleri

1919

1919

1919

Teşekkürler

